

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצול/ת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית

וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: פלכטמן	שם פרטי: חביבה
------------------	----------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: לוכטן	בלועזית luchtan	שם נעורים: לוכטן
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: ליבה	בלועזית libe	מין: ז תאריך לידה: 25/12/1922
מקום לידה (ישוב, מחוז): פינסק	בלועזית pinsk	ארץ לידה: פולין
שם פרטי של האב: ישראל	שם פרטי ושם נעורים של האם: רוניה	
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה):	שם נעורים של האישה:	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: פינסק	בלועזית pinsk	ארץ המגורים: פולין
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:	מקצוע לפני המלחמה:	חבר בארגון או בתנועה: דרור
סימתי תיכון		
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): וילנה, ליטא		
האם היית בגטאות? אילו ומתי? גטו וילנה, לא ידועים תאריכים מדוייקים.		
האם היית במחנות? אילו ומתי?		
מקום השחרור: וילנה	תאריך השחרור: סוף המלחמה	
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה? כן, לא ידוע	לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)?	
מקומות/מחנות בדרך לארץ: וילה גונדולה, איטליה	שנת עליה: 1947	שם האנייה (אם עלה בדרך הים): פטר'ז (אניית נופש)

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון):

נא לכתוב בגוף ראשון

נולדתי בפניסק שבפולין בשנת 1922, למשפחה חמה ואוהבת. שמי אז היה ליבה לוכטן. היינו חמישה ילדים בבית, ובנוסף גרו איתנו גם סבא וסבתא. אני זוכרת כיצד סבתא הייתה מחלקת לנו ממתקים. איני זוכרת הרבה מילדותי, זכרוני היום אינו כפי שהיה פעם.

אני למדתי תפירה בבית הספר "אורט", אך עיקר מעיני היו נתונים לתנועת הנוער "דרור". בתנועת הנוער היינו נפגשים, מספר בני נוער יהודים, וחולקים חוויות מהשבוע. שם פגשתי בבעלי לעתיד, שהיה אחד ממנהיגי הקבוצה. בנוסף, הרבינו לדבר על עלייה לארץ, כגרעין. בתחילה התנגדו הורי לכך, אך לבסוף הם שינו את דעתם. הן כתוצאה ממאמצי השכנוע שלי, והן בגלל המצב באירופה באותה תקופה. תוכניות העלייה לארץ קרמו עור וגידים, ולבסוף הגיע היום בו היינו צריכים להתחיל במסע לארץ. באותו יום פרצה המלחמה.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביוזנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אוווקואציה למרכז ברית המועצות):

כפי שסיפרתי, המלחמה פרצה ביום בו היינו אמורים לעלות לארץ. ברחנו ביחד, אך עם הזמן נפרדו מאיתנו חברי הקבוצה, וכל אחד נמלט לדרכו. אני והחבר שלי החלטנו להינשא ולגור יחד. ברם, סידור זה לא החזיק מעמד לתקופה ארוכה ונלקחנו לגטו וילנה. בעלי, שהיה איש חזק, היה יוצא לעבוד כל יום מחוץ לגטו.

במהלך השהות מחוץ לגטו הוא פגש אישה נוצרייה זקנה, שריחמה על היהודים החיים בגטו. הנוצרייה הזו הייתה ענייה מרודה, אך בכל זאת השתדלה להביא לחם, ולחלק לתושבי הגטו הרעבים דרך הסורגים שבגדר. האישה הציעה לבעלי שנסתתר אצלה בבית. אני לא הסכמתי לעזוב את הגטו כי פחדתי. בעלי היה אמיץ יותר ושכנע אותי לצאת. הוא הביא לי את האשרה שלו לעבודה מחוץ, ובעזרתה יצאתי מהגטו. אחרי שיצאתי, החזרתי לבעלי את האשרה דרך חור בגדר והוא יצא בעצמו, וכך הלכנו לגור אצל הזקנה הנוצרייה ומשפחתה.

השגנו תעודות מזויפות דרך אישה שעבדה בעירייה, והייתה מזייפת תעודות עבור יהודים. היא רשמה אותנו כממזרים על מנת שלא יוכלו לגלות את מוצאנו האמיתי. השם שהיה לי בתעודה המזויפת היה "סטניסלבה ברוכובסקה". הייתי הולכת לכנסייה כל יום ראשון, ומתפללת כנוצרייה. באותו זמן ידעתי בעל פה את כל התפילות הנוצריות, כיום זכרוני כבר קהה.

כפי שצינתי, המשפחה שהסתירה אותנו הייתה ענייה מאוד, ובני הזוג היו זקנים ולא מסוגלים לעבוד. על כן, בעלי נאלץ לכלכל את המשפחה. הוא היה נוסע לכפרים הרחוקים ועובד בהם תמורת מזון, ואת המזון היה מביא חזרה לוויילנה, תוך התחמקות הרואית ממחסומי הגרמנים. עד היום איני יודעת איך היו לו הכוחות לכך. במהלך אחת מעבודותיו הוא נעצר ונלקח לכלא. בשלב מסוים הוא נלקח לעזור לצבא בבניית מוסכים לרכבות.

אני נאלצתי לעבוד באחווה שהולאמה על ידי הגרמנים, ותפקדתי בה כאם הבית. גרמנים רבים היו נכנסים לאחווה, והייתי מצותתת לשיחותיהם בגרמנית, כיוון שידעתי מעט יידיש מהבית. בבית הייתה גם יהודייה נוספת בזהות בדויה. היא הייתה כמוני, ושתינו חשדנו האחת בשנייה, אך לא העזנו להעלות זאת על שפתינו במשך כל המלחמה.

תוך כדי המלחמה, נולדה ביני ציפה. היא הוטבלה כנוצרייה, בשם "פלורנטיני", על שם הקדושה של אותו יום. לאחר הלידה הייתי חולה מאוד, ובזמן שהייתי בבית החולים, המשפחה כבר לא יכלה לטפל בתינוקת. הם חשבו שנלכדתי, וכיוון שכך הם מסרו אותה לבית יתומים. למרבה המזל, בסוף הצלחתי למצוא אותה ולקחת אותה בחזרה.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עלייה):

עם סיום המלחמה, בעלי ואני רצינו לעלות לארץ ישראל. הלכנו לאיטליה ברגל, במשך כשלושה שבועות. היינו הולכים בלילות, ומתחבאים ביום. היינו אוכלים רק את מה שיכולנו ללקט מהשדות תוך כדי הליכה, ולהחביא בכיסים. באיטליה, חברנו בדרך כלשהי לשליח מישראל, שסייע לנו להשיג תעודות מזויפות. עד שהגיעו אלינו התעודות, שהינו בוויילה בהרים. התעודות היו תעודות של משפחה מארץ ישראל שיצאה לטייל בחוץ-לארץ, לכן עלינו ארצה באוניית נופש, כתיירים.

נא ספרי/י על חייך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

הגענו באישון לילה, ונלקחנו למחנה עולים שהיה במעין מחנה צבאי ישן של הבריטים. אני עבדתי בקטיף תפוזים, ובעלי לחם במלחמת השחרור. עם ההגעה ארצה קיבלתי החלטה שלא לספר על קורותיי במלחמה. מהמחנה עברנו לגבעת שמואל, וגרנו שם במשך 14 שנה. בשנת 1951 ילדתי ילדה נוספת ושמה אילנה. במשך השנים עסקתי בתפירה, וכן עבדתי בבית אבות בקריית אונו. עד היום נולדו לי שישה נכדים. בעלי נפטר בשנת 1999. לפני כחמש שנים עברתי להתגורר עם בתי ציפה בקיבוץ ניר עוז שבעוטף עזה.

ראיון: חיים כצמן

קיבוץ ניר עוז, מאי 2013